

Баталнаб

Буряад Уласай Үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернадай захирал

2024 он

«Хурса хэлэтэй багашуул» гэхэн уласай мурьсөөн

Мурьсөө эмхидхэн байгуулагша: **Буряад Уласай Болбосоролой болон эрдэм ухаанай яаман**

Мурьсөө эмхидхэгшэ: **«Буряад Уласай үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернат» гэхэн гүрэнэй бюджетэй юрэнхы болбосоролой эмхи зургаан**

1. Мурьсөөнэй зорилгонууд:

Мурьсөөн түрэл буряад хэлэтэй, зохёохы абьяас бэлигтэй үхибүүдые элирүүлхын тула үнгэргэгдэнэ.

Зорилгонууд:

1. Нургуулиин наһа хүсөөгүй үхибүүдэй хэр зэргэ бэлэдхэлтэйень, бэлэн байһыень элирүүлхэ.

2. Нургуулиин наһа хүсөөгүй үхибүүдэй бэлиг шадабари элирүүлхэ.

2. Мурьсөө үнгэргэхэ гурим ба эрилтэнүүд:

а) Мурьсөөндэ түрэл буряад хэлэтэй үхибүүд хабаадаха аргатай. **Үхибүүдэй наһан 2024 оной сентябриин 1-дэ 6 хахадһаа (6 жэл 6 наһа) доошо байха ёһогүй.**

б) Мурьсөөнэй даабаринууд 5 баллаар сэгнэгдэхэ.

в) Шүүгшэд шийдхэбэринүүдэйнгээ баримта шалтагаа ниитэлдэггүй, энэ ушараар бэшэлсэдэггүй. Мурьсөөндэ хабаадаха тухай мэдүүлгэ оруулалга хадаа бүхы эрилтэнүүдые зүбшөөнэ гэхэн удхатай.

Мурьсөөн хоёр шатаһаа бүридэнэ:

I шата – бэээрэ байлтагүй

II шата – бэээрэ байлгын.

Бэээрэ байлгын шатада гараһан хабаадагшадта 2024 оной **апрелиин 25-да** Буряад Уласай үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернат соо хэмжээ ябуулга үнгэргэгдэхэ.

Мурьсөөнэй тус шата үнгэргэхэ гурим

Мурьсөөнэй эхин – 11.00 саг.

3. 0. Мурьсөөнэй даабаринууд

3.1. Бэээрэ байлтагүй шата

Энэ шатада хабаадагша бүхэн анкетэ бэшэхэ (*1-дэхи хабсаргалта*).

Хабаадагша бүхэн үгтэһэн сэдэбээр видеоролик эльгээхэ (*Жэшээтэ сэдэбүүд хабсаргалта соо үгтэнэ*).

Бэээрэ байлтагүй шатын даабаринуудые харалга болон сэгнэлгэ 2024 оной **апрелиин 18 – 19 - дэ үнгэрхэ.**

Тон ехэ баллнуудые абаһан хабаадагшад бэээрэ байлтын шатада гараха.

Бэээрэ байлтагүй шатын дүнгүүд 2024 оной **апрелиин 19-дэ rbnli1.gosuslugi.ru** гэхэн сайт дээрэ толилогдохо.

Хабаадагшадтай баримталха эрилтэнүүд:

1. Видеоролигой үргэлжэлэл – 2 мин.

2. Хабаадагша түрэл буряад хэлэн (нютаг хэлэн) дээрэ хэлэхэ, абтаһан үгэнүүдые хэрэглэнгүй дуугархаяа оролдохо.

3. Видеоролик эльгээһэнэйнгээ удаа хубилалта болон нэмэлтэ оруулжа болохогүй

4. Бэээрэ байлтагүй шатын дүнгүүд дахин харалгада ородоггүй.

Сэгнэлгын хэмжүүр:

1. Видеоролигой оньһо аргын тала: абьяан болон зурагай шанар, зурагай хубарил.

2. Дурадхагдаһан ролик удхаараа шэлэгдэһэн сэдэбтээ таараха.
3. Хабаадагшын түрэл буряад хэлээ мэдэсын зэргэ, хэлэнэй баялиг
4. Хабаадагшын түрэл буряад хэлэлгын уран байлга, сэдхэлэйн байдал, хандасыень харуулха шэнжэ.

1.2. Бээрээ байлгын шата – 2024 оной апрелин 25 - да Буряад Уласай үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернадта.

1.2.1. Танилсалга. Өөр тухайгаа, уг гарбал, түрэл нютаг тухайгаа элдэб жанр (үрээл, дуун, хатар, г.м.) хэрэглэн хөөрэлгэ

Хабаадагшадтай баримталха эрилтэнүүд:

1. Өөр тухай хөөрөөн заал наа хабаадагшын түрэл буряад (нютаг) хэлэн дээрэ дурадхагдаха ёһотой.
2. Хубсаһан – үндэһэн буряад.
3. Хөөрэхэ сагай хугасаа - 3 минутаһаа дээшэ бэшэ.
4. Үгэ хэлэлгэдэ гэрэл толлолго, дуун, хатар гэхэ мэтые хэрэглэхэдэ болохо (ажалыень эртээнһээ эльгээхэ хэрэгтэй).

Сэгнэлгын хэмжүүр:

1. Өөртээ танилсуулгын удха: сэдэбээ зүбөөр, эли тодоор тайлбарилга.
2. Түрэл буряад хэлээ мэдэсэ. хэлэнэйн хурса байлга
4. Уран гоёор гүйсэдхэлгэ.
5. Танилсуулгын бүрин бүтэн байлга, саг баримталга.

1.2.2. Асуудал - харюу

Шүүгшэд хабаадагшадтай түрэл буряад хэлэн дээрэ хөөрөлдөө эмхидхэхэ. Хөөрөөнэй удхаар 4-һөө олон бэшэ асуудал табиha.

Сэгнэлгын хэмжүүр:

1. Шэлэһэн сэдэбтээ тааруулан хөөрэлгэ.
2. Үгэ хэлэлгын доторой байгуулгын зүб байлга.
3. Үгэ хэлэлгын зүйтэй болон удхатай байлга.
4. Хабаадагшын хөөрөөнэй үгын нөөсын баян байлга.
5. Табигдаһан асуудалнуудта харюусалга.

1.2.3. Нургуулида нурахаар бэлэн байһыень тодорхойлолго.

1. Ойро зуурын хэлэлгын хадууса

Хабаадагшда буряад хэлэн дээрэ 10 үгэ уншагдаха. Үгэнүүд 1 дахин үгтэнэ. Хабаадагша тэдэ үгэнүүдые ухаандаа һэргээн дабтаха.

Хабаадагшадтай баримталха уялгата эрилтэнүүд:

1. Хадуужа абаха үгэнүүдэй тоо – 10.
2. Үгэнүүдые ухаандаа һэргээн дабтаха һубарил – ямаршые.

Сэгнэлгын хэмжүүр:

Һанажа абаад, зүб дабтагдаһан үгэ бүхэн 0,5 баллаар сэгнэгдэхэ.

- 10-9 үгэ – 5 балл - дээдэ хэмжээн
- 8-7 – 4 балл – һайн хэмжээн
- 6-5 – 3 балл – дунда, ёһото хэмжээн
- 4-3 – 2 балл – дундаһаа доогуур хэмжээн
- 2-0 – 1 балл – доодо хэмжээн.

2. Ойро зуурын нюдэнэй хадууса

Хабаадагшда 10 зураг үгтэхэ. Тэрэ зурагуудые һанажа абаад, түрэл буряад хэлэн дээрэ нэрлэхэ.

Хабаадагшадай баримталха уялгата эрилтэнүүд:

1. Зурагууды харуулха саг – 30 секунда.
2. Хабаадагша ханажа абаһанаа бултыень түрэл буряад хэлэн дээрээ нэрлэхэ.

Сэгнэлгын хэмжүүр:

Ханажа абаад, зүб нэрлэгдэһэн зураг бүхэн 0,5 баллаар сэгнэгдэхэ.

- 10 - 9 зураг – 5 балл - дээдэ хэмжээн
- 8 - 7 зураг – 4 балл - хайн хэмжээн
- 6 - 5 зураг – 3 балл – дунда, ёһото хэмжээн
- 4 - 3 зураг – 2 балл - дундаһаа доогуур хэмжээн
- 2 - 0 зураг – 1 балл - доодо хэмжээн.

3. Нюдөөрөө шэнжэлэлгэ

Хабаадагшада юумэнүүдэй зурагуудай 4 зэргэ үгтэхэ. Тэрэ зэргэ бүхэн сооһоо үлүүень олохо ёһотой.

Хабаадагшадай баримталха уялгата эрилтэнүүд:

1. Дурадхагдаһан зурагууды ээлжээгээр түрэл буряад хэлэн дээрээ нэрлэхэ.
2. Шэлэһэн зурагаа юундэ үлүүб гэжэ түрэл буряад хэлэн дээрээ ойлгуулха.

Сэгнэлгын хэмжүүр:

1. Бүхы зурагууды түрэл буряад хэлэн дээрээ зүбөөр нэрлэхэ.
2. Үлүү зурагыень түрэл буряад хэлэн дээрээ зүбөөр нэрлэхэ.
3. Шэлэһэнэйнгээ шалтагаа түрэл буряад хэлэн дээрээ зүбөөр ойлгуулха.
4. Харюугаа зүбөөр бүрилдүүлхэ.
5. Түргэн шэнжэлхэ.

4. Мүрысөөнэй шүүгшэд

4.1. Эмхидхэгшэ мүрысөөнэй бэээрэ байлтагүй болон бэээрэ байлгын шатануудай жюриин гэшүүды бүридхэдэг.

4.2. Шүүгшэдэй бүридэлдэ эмхидхэн байгуулагшын болон эмхидхэгшын түлөөлэгшэд ородог.

4.3. Жюриин гэшүүдэй тоо – шата бүхэндэ 3 хүнһөө үсөөн бэшэ.

4.4. Бэээрэ байлтагүй шатын шүүгшэд бэээрэ байлгын шатада хабаадаха мүрысэгшэды элирүүлдэг болон сэгнэдэг.

4.5. Мүрысөөнэй бэээрэ байлтагүй болон бэээрэ байлгын шатануудай дүнгүүд баримта гэршэлһэн бэшэгээр хүсэндэнь оруулагдадаг. Тэрэндэ шүүгшэдэй түрүүлэгшэ гараа табидаг.

4.6. Жюриин гэшүүд мүрысөөнэй дүн гаргалгын зүбшэн хэлсэлгэ тухай тарааха эрхэгүй.

5. Шагналга

Бэээрэ байлгын шатын шүүгшэдэй шийдхэбэрээр мүрысөөнэй илагшад тодоруулагдаха. I, II, III шатын дипломууд, шагналда хүртэгшэдэй дипломууд, баярай бэшэгүүд, хабаадаһанай түлөө үнэмшэлгэнүүд барюулагдаха.

Шүүгшэдэй шийдхэбэрээр илагшад «Буряад Уласай үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернат» гэхэн гүрэнэй бюджетэй юрэнхы болбосоролой эмхи зургаанай 1-дэхи ангиин шаби болохоор зууршалагдаха.

7. Мэдүүлгэ тушааха болзор

Хабаадагшын анкетэ болон үгтэһэн сэдэбээр буулгаһан видеоролигоо 2024 оной апрелин 17 болотор «Буряад Уласай үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернат» гэхэн гүрэнэй бюджетэй юрэнхы болбосоролой эмхи зургаанай гэхэн сахим хаягаар эльгээхэ хэрэгтэй.

Харилсаха утаһан: +7 9149810548

Мүрысөө үнгэргэхэ тухай мэдээсэл «Буряад Уласай үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернат» гэхэн гүрэнэй бюджетэй юрэнхы болбосоролой эмхи зургаанай rbnli1.gosuslugi.ru гэхэн сайт дээрэ үгтэхэ.

Мүрысөөнэй зохилдуулагша: Цыренжапова Байгалма Пурбодоржиевна
+7 9149810548

Хабаадагшын анкетэ болон үгтэһэн сэдэбээр буулгаһан видеоролигоо энэ qr кодоор эльгээхэ хэрэгтэй.

Жэшээтэ сэдэбүүдэй тобьёг

1. Минии дуратай онтохон
2. Минии аяншалга
3. Минии хүгшэн аба (нагаса аба, үбгөө, таабай)
4. Минии хүгшэн эжы (нагаса эжы, эмгэй, төөдэй, тээбии)
5. Минии нааданхай
6. Минии дуратай мультфильм
7. Минии гэр бүлэ
8. Минии сэсэрлиг
9. Минии нүхэр
10. Минии тоонто
11. Минии хубсаһан
12. Минии дуратай эдээн
13. Минии үдэрэй журам
14. Минии һайн хэрэгүүд
15. Минии дуратай жэлэй саг
16. Түрэхэн үдэр
17. Минии уг гарбал
18. Жороо үгэ жороолуулая
19. Минии аба эжын мэргэжэл
20. Би хатарха дуратайб
21. Минии зураһан зурагууд
22. Бидэ уншаабди
23. Сагаалган
24. Эжын һайндэр
25. Шэнэ жэл
26. Байгал дээрэ
27. Би – буряадби.
28. Ёонирхолтой ушар
29. Минии амжалтанууд.
30. Манай наадан